

ASSAIG | Barcelona: de la necessitat a la llibertat

Vint anys de sociologia

Marina Subirats

Editorial: L'Avenç

Pàgines: 436 | Preu: 24 €.

★ **ROBERT JUAN-CANTAVELLA**

L'any 1984 es creava a Barcelona L'Institut d'Estudis Metropolitans (que més tard hauria d'anomenar-se Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans), de la mà de qui llavors era l'alcalde de la ciutat, Pasqual Maragall, «alcalde excepcional d'aquella etapa», afirma l'autora al pròleg, que «era també un universitari, acostumat a pensar la llarga durada i els instruments per poder preveure-la». El seu objectiu era entendre millor la realitat d'una societat que tot just començava a donar les seves primeres passes en un clima de normalitat democràtica, i que es disposava a créixer en tots els nivells, tant l'econòmic com l'estrictament

humà, numèric, amb els canvis a nivell cultural que això hauria de comportar. Un dels primers projectes que va néixer a l'ombra d'aquesta nova institució va ser L'Enquesta Metropolitana de Barcelona, la direcció de la qual li va ser assignada a Marina Subirats.

Avui en dia, Subirats (Barcelona, 1943) és catedràtica emèrita del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, a més ha estat directora de l'Institut de la Mujer a començaments dels anys 90, i regidora d'Educació a l'Ajuntament de Barcelona entre 1999 i 2006. Autora, entre d'altres, de *Balones fuera: reconstruir los espacios desde la coeducación* (amb Amparo Torné; Octaedro, Barcelona, 2007), *Mujeres y hombres: ¿un amor imposible?* (amb Manuel Castells; Alianza, Madrid, 2007) i *Rosa y azul: la transmisión de los géneros en la escuela mixta* (amb Cristina Brullet; Instituto de la mujer, Madrid, 1988).

L'enquesta Metropolitana, que va començar amb una sèrie d'unes 5.000 entrevistes de més d'una hora amb ciutadans de l'àrea metropolitana i en la seva darrera edició en comptava més de 10.000 a tot Catalunya, ha tingut cinc edicions: 1985-86, 1990, 1995, 2000 i 2006. Ara, la que va ser la seva directora durant aquests vint anys, escriu el llibre *Barcelona: de la necessitat a la llibertat. Les classes socials al tombant del segle XXI* per tal de donar-li una comprensió global a la gran quantitat de dades que va generar aquesta recerca. Un llibre que tracta les noves formes de família, la situació de l'educació, la qüestió de la igualtat, la llengua catalana i la seva relació amb les llengües que han portat els processos de migració, els costums tradicionals i els que han arribat amb l'actual diversitat, l'augment de la riquesa i la nova composició de les classes socials, tot posat al servei d'un discurs coherent i estructurat sobre la composició sociològica primer de Barcelona però més tard del conjunt de Catalunya, i, fonamentalment, sobre l'evolució d'aquesta composició i el seu comportament, al llarg d'uns anys on, efectivament, tant ha canviat la nostra societat.

